

"OFICIALI" IR "GYVENIMIŠKA" IŠPAŽINTIS

/ 75 /

Visi žinome, kad išpažintis nemalonus dalykas. Geriau būtų, jei jos nereiktų atlikti. Dėl to kiekvienas stengiasi ją sau palengvinti. Iš kitos pusės, išpažintis yra labai pagelbstintis dalykas daryti ar išbūti geru. Jokia kita priemonė tam reikale negali mums taip efektyviai padėti, kaip išpažintis. Dėl to, čia tenka nugalėti visokius sunkumus, kad atgailos sakramentas mums suteiktų kuo daugiau naudos.

Kaip žinome, išpažinties efektyvumas priklauso nuo abiejų veikėjų: nuodėmklausio ir penitento. Penitentas gali įvairiai ją atlikti, nuodėmklausis įvairiai jos klausyti. Šiame pamokslėlyje aš noriu sustoti prie dalyko, kuris išpažintį padaro labai efektyvią arba ją nuskurdina. Tai oficialumas ir gyvenimiškumas.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Yra nuodėmklausių, o jų dauguma, kurie išpažinties klausio labai formaliai: kad tik ji būtų atlikta kaip tam tikras veiksmas iš nuodėmklausio ir penitento pusės. Čia viskas išeina greitai pagal žinomą taisyklę: šė tau, duok man ir eik su. Čia nei iš vienos, nei iš kitos pusės nesigilinama į gyvenimą, o pasitenkinama tik tam tikru, ir tai nepilnu, faktų konstatavimu. Buvo taip, šė tau šė to išrišimą ir viskas. Tokia išpažintis nėra sunki nei kunigui, nei penitentui, nes nei iš viso nereikalingas didesnio darbo. Penitentas paviršutiniškai ją atlieka, kunigas į nieką nesigilindamas ją priima, kad atliktų

savo pareigą. Čia niekada niekuo neįpareigojama ir neįsipareigojama, o tik atliekamas formalumas. Reikia eiti išpažinties, štai ji. Reikia jos klausyti, štai jis. Tokios išpažintys visada būna labai paviršutiniškos, šabloniškos, tik reikalo eiti išpažinties padiktuotos. Jos yra be tinkamų sąžinės sąskaitų, nes tam niekada nesirengiama. Jos be tikro gallesčio ir rimto nusistatymo rimtai gyventi. Jos bile kaip ir prie klausyklos langelio atliekamos. Iš kunigo pusės visos jos priimanamos irgi vienodai: su dalele rožančiaus ar penkaisiais poteriais ir išrišimu.

Vėl yra nuodėmklausių, kurie tokiais išpažintimis nepasitenkina, o stengiasi penitentui padėti iš visos širdies, kaip sakoma. Yra ir penitentų, kurie nenori patys savęs apsigaudinėti eidami tariamos išpažinties ir stengiasi padaryti, kad išpažintis juos iš tiesų dvasiniai atsaujintų. Dėl to jie ir patys labai rimtai rengiasi, ir stengiasi susiresti su tokį nuodėmklausį, kuris duotų jiems daugiau, o ne tik žegnotų ir baladotų. Jie patys jaučiasi neįsukiai, jeigu kunigas per išpažintį jiems nepasako nei žodelio. Jiems atrodo, jog išpažinties jie lyg nebuvę. O kai jos eina, tai eina gyvenimiškai: šerai padarę sąžinės sąskaitą, nuoširdžiai apgailėję atsitikusias nuodėmes, rimtai ryždamiesi būti kitokiais, kaip iki šiol buvo. Pačią išpažintį jie irgi atlieka ne šabloniškai, bet gyvenimiškai. Kunigas iš savo pusės irgi nepalieka jų vienu, bet pagelbsti kaip mokytojas, kaip dvasios vadas, kaip artimas draugas savo patarimais, išpėjimais, nurodymais. Žodžiu, tokia išpažintis iš abiejų pusių būna gyvenimiška.

Suprantama, jog didesnę čia iniciatyvą tenka nuodėmklausiai, kuris turi pats gilintis į savo penitentų gyvenimus ir padėti jiems

į Gali būti, kad žmonės dėl savo nesugebėjimo, dėl nenuginamumo nemoka gyvenimiškai atlikti išpažinties ir kunigo pareiga prie to juos privesti. Jeigu kunigas netingi šito daryti, o penitentes turi geros valios ir siekia savo dvasinio gerio, tarp tokio nuodėmklausio ir tokio penitento sąveikos ginstas tam tikra pašintis ir artimumas. Vienas kito gali nepažinti kambarine pašintimi, nežinoti vienas kito nei pavardžių, nei vardų, bet jie labai suartėja. Nuodėmklausini čia daug kas apie žmogų paaiškėja ir jis ano gyvenime ją nusimena taip pat daug, kaip ir sąveikame. Nieko panašaus nepasidaro oficialiose išpažintyse, kur nuodėmklausis nesirūpina savo penitento dvasine padėtimi ir penitentei nesuinteresuoti siekti nei šventumo, nei tobulumo. Dėrgi labai dažnai būna ir taip, kad jie nesuinteresuoti netgi gerai atlikti išpažintį. Dėl to tenai jokios pašinties, jokio artimumo tarp nuodėmklausio ir penitento nestipranda.

Tie dalykai kai kuriais atžvilgiais yra parenkūs ir vieniems ir kitiems. Neuoliam Penitentui yra parenkiau, kad jo reikalais per daug neužsiima, nes tada nieko iš jo nereikalaujama. Ir priešingai. Tokiam labai darosi nesalonu, kad kunigas ima lyg bėreitis į jo dvasinį gyvenimą lyg ir per daug jau gilindamasis, jo nuomone, į bereikalingas smulkmenas. Jis nenori tokio sąveikos pašinimo ir dar labiau kokio nors reikalavimo būti kitiems. Dėl to paviršutiniškai žmonės nemėgsta gyvenimiškų išpažinčių ir tokių nuodėmklausių, kurie verčia juos savo išpažintis padaryti tik tokias, gyvenimiškas. Ir priešingai. Jie ieškote ieško tokių nuodėmklausių, kurie išpažinčių tik formaliai klausytų ir jiems duotų ramybę. Taip, kad ir išpažintis visada jiems būtų lengva, ir gyvenimas paliktų po senam.

Ypač tai pasidaro tada, kai jiems yra galimybė tokį nuodėmklausį turėti čia pat ir taip lengvai išsisukti iš nepageidaujamojo. Kadangi jie negalvoja apie rimtą savęs pašventinimą ir atgailos sakramento rimtą tam panaudojimą, o tik dėl to eina išpašinties, kad dar būtų skaitomi katalikais, tai jie tariasi labai gerai susitvarkę: pasotinę vilką ir avelę palikę sveiką. Tai yra ir išpašintį atlikę, ir patys dėl to neturėję jokių nemalonumų.

XXXXXXXXXXXX

Debar tokių tikinčiųjų ir tokių penitentų labai daug. Gali sakyti, jog didžioji jų dauguma. Mat tam jiems padeda susidejusios aplinkybės: supasaulėje kunigai ir atšalę jie patys. Bet, kaip galite ir patys suprasti, taip neturėtų būti. Kas iš tokios oficialios išpašinties? Niekas. Tai tik formalumas, kuris gal ir duoda nuodėmių atleidimą tam kartui, o gal ir ne. Mat nuodėmių atleidimui gauti neuitenka vien tik tokio formalus atkelbėjimo išrišimė formulės, o ir penitento atstinkamo tinkamumo tam. Gali taip būti, kad kunigas išrišimus devinėja, o penitentui nuodėmių atleidimo negauna, nes jie neverti jį gauti ir Dievas neduoda. Mat formali išpašintis tai jokie atgaila, nes čia nėra tikro noro keistis, taisytis. Užtūt gilinimosi į save, kad būtų galima labiau pažinti savo vidų, čia nuo savęs bėgama, nenorima žinoti, kas tenai yra.

Dėl to jūs nebijokite gyvenimiškų išpašinties, gilinimosi į save pačius ir nuodėmklausio į jūsų gyvenimą. "Nebijokite būti jo pažinti, nes be to jis negali jums padėti. Nemalonu, tiesa, kad kitiems apie mus daug žino, bet su nuodėmklausiu taip turi būti ir tai dėl mūsų pačių gero. Blogai kai²šės patys

ir nei mūsų nuodėmklausis apie tai nieko nežino ar abu veikiate apgrobomis, užsimerkę. Dėl to nebėkite nuo nuodėmklausių, kurie domisi jūsų dvasiniais reikalais, kurie jums kalba, kurie klausia, reikalauja, įsakinėja ar net ir įspėja. Taip turi būti. Reikėtų, kad tokia pažintis iš jūsų pusės būtų užmegsta, nes tai dėl jūsų interesų ir nereikėtų kunigui kiekvieną kartą su vargu klausinėti jus ir dėl to gauti net priekaištų ar jausti jūsų reikiamą nepasitenkinimą. Išpažintys turi būti tik gyvenimiškos, jūsų nuodėmklausiai turi jus pažinti iki nago juodumo. Ir šito nereikia nei gėdytis, nei bijoti. Amen.

1908.9.4.